

Шочмо эл, порылык да чын верч!

Будь готов!

38-ше (3582) №,
2022 ий 23 сентябрь,
кугарня.

Ямде лий

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

0+

Юлсерыште – пайдале вашлиймаш

Сотнур школын
тунемшыже Василий
Александров
«Йыдалым пӧрдык-
тен» модышышто эн
чулым лийын.

«Ямде лий» да «Кугарня» газет редакций-влакын пашаенгышт Юлсер кундемыште эртыше арняште уна лийынна. Кугу Корамас, Сотнур школлаште изирак класслаште тунемше йоча-влак дене вашлийынна. Газет илыш, юнкор паша нерген каласкаленна. Эчук да Пампалче дене палымым ыштенна. Сотнур, Пӧтъял школлаште кугурак класслаште тунемше-влак Сотнур тӱвыра рӱдерыш погыненыт. Нунылан поэзий, журналистике дене мастер-классым эртаренна. Марий калык модыш-влак дене модыктенна. Онгай да пайдале вашлиймаш пайрем семын эртен.

Сотнур селасе калыкклан «Ӱжаран кастене» вашлиймашым пӧлекленна. Йолташ-влак, ӱжса, тендан декат миена.

Е.ИВАНОВА.

Х.АЛЕКСАНДРОВАН фотожо-влак.

ПОДПИСКЕ

Пагалыме
лудшына-влак, 2023 ийын
икымше пелийжылан «Ямде лий»
газетлан возалтса.

Индекс –
П4696.

Ак – 403 тенгеат 32 ыр.

Снимкылаште: вашлиймаш годым.

Рекламе.

Москошко – гала-концертыш

Сенгымаш

800 утла йоча ушнен. Гала-концерт 13 октябрьште Москошто эртаралтеш. Тушто ўдыр-влак кумдан палыме артист-влак дене ик сценыште мастарлыкыштым ончыклат. Фестивальын организаторжо – мурызо Диана Гурцкаян поро кумылым ончыктым фондшо.

Е.ИВАНОВА
ямдылен.

Увер 27 сентябрь гыч 2 октябрь марте Йошкар-Олаште «Республика Спорт» всероссийский кенжежымсе спартакиаде эртаралтеш. Тушко начарын ужшо 7-17 ияш ўдыр-рвезе-влак ушнат. Йоча-шамыч куштылго атлетике, иймаш, мини-футбол, шахмат, шашке, голбол да дзюдо дене вий-куатыштым тергат. Марий Элын чапшым 26 спортсмен, ныл тренер да ик вуйлатыше аралаш тўнгалыт.

1799 ий 24 сентябрьште руш полководец А.В.Суворовын вуйлатыме войска Альпа курык гоч вончымыж годым Швейцарийыште Сен-Готард перевалым геройлын эртен.

Историйым шергалына

Фотом школ архив гыч налме.

Герой лўмеш

56 ий ончыч, 1966 ий 17 сентябрьште, Марий Отарылы н эргыже, Эсмек-

плек школын выпускникше, Волжск олесе Марий целлюлозкагаз комбинатын пашаенже И.Р.Ямуловлан Социализм Паша Герой почётан лўмым пуымо. Тиде лўмгечылан пўлеклалтше пайрем школышто эртаралтын. Герой лўмеш мемориал онам почмо (снимкыште). Пайремыште И.Р.Ямуловын родо-тукымжо, ял калык, уна-влак лийыныт. Игнатий Романович нерген шуко поро шомак йонген.

Медицине службо полковник, школын выпускникше В.В.Романовлан проектым илышыш шындараш полшымыжлан кугу таум ойлена.

А.СЕРГЕЕВА, Д.РОМАНОВА.

Звенигово, Эсмекплек.

Российысе увер

Фотом, видеом войзаш йўратеда? Тугеже «Дорожная грамматика образовательных дорог детства» всероссийский конкурс – тыланда. Пашам **31 октябрь марте** колтыман. Тўрыс уверым fond-edykina.ru сайтыште ончыман.

«Казачьему роду нет перевода» тўнямбал усталык конкурсыш йочасадыш кошшо ньога, школышто тунемше ўдыр-рвезе-влак ушнен кертыт. Ныл тангас гыч иктыжым ойырен, пашам rgo.ru адрес дене электрон почтыш **16 октябрь марте** колтыман.

8-11-ше класслаште тунемше-влак, «МедиаБУМ» всероссийский медиапроект конкурсышко ушныза. «Дети, которые меняют мир» теме дене эссе возыза але видеороликым ямдылыза. Пашадам **30 сентябрь марте** bolshayaperemena.online порталеш верандыза.

Марий Элысе увер

Республикысе марий тўвыра рўдер кажне кумылан еным «Кинде уло – муро лиеш» республикысе онлайн конкурсыш ушнаш ўжеш. Йодмашым да пашам mari-centr_konkurs@mail.ru адрес дене электрон почтыш **3 октябрь марте** колтыман.

Йоча да самырык-влаклан «Роза ветров» рўдер тунемме тўнежласе тоштер-шамычын республикысе конкурсыштым эртарам. Тушко **6-11-ше классласте** тунемше-влак ушнен кертыт. Тўрыс увер – rv12.ru сайтыште.

24-29 октябрьыште Йошкар-Оласе Марий самырык театрыште «Современная пьеса для детей и юношества» фестиваль лиеш. Тушто тўрлў кундемысе самырык театр-влак мастарлыкыштым ончыкташ тўнгалыт.

Марий школыш - у книга

У тунемме ий куан увер дене тўнале. Марий-влакын тўшкан илыме кундемласе марий школлаште йоча-шамыч марий йылме да марий литератур предметлам у учебник дене тунемыт. Башкортостан да Удмурт республик-влакын образований да науко министрствышт марий книга-влаклан кугу заказым ыштенят. Марий Эл Республикысе Марий туныктыш институтын пашаенже-влак, у тунемме ийлан йоча-шамыч дека марий книга-влак миен шуышт манын, кенез мучко чот тыршенят. Башкортостан Республикыш эн шуко книгаг колтеныт: 5913 экземпляр. Тиде 2-шо класслан

Тунемме книга-влаклан заказым школ-шамыч посна огыл, а пырля чумырген, республикысе Образований да науко министерстве гоч колтыман. Тыге учебникын акше шулдырак лиш.

Авторын фотожо.

«Марий йылме» ден «Лудшаш книга», 3-шо класслан «Лудшаш книга», 5-ше гыч 9-ше класс марте «Марий йылме», тыгак 5-ше ден 6-шо класслан «Марий литератур» дене тунемме пособий-влак. Кажне книгаг

700 утла экземпляр дене налыныт.

– Марий туныктыш институт Марий Эл Республикысе образований да науко министрствын заказше почеш тунемме книга-влакым ынде визымше ий ямдыла. Ты пагытыште Марий кундемысе школ-влаклан марий йылме, литератур, ИКН предметла

дене олыкмарла да курык-марла 26 тўрлө учебникым савыктыме, – ойла Марий туныктыш институтын редакционно-издательский пўлкажым вуйлатыше Н.В.Гусева. – Марий-влакын тўшкан илыме регион-шамычымат ўрдыжеи кодымо огыл. Башкортостан ден Удмурт кундемла дене кылна пенгыде. Нуно ий еда, заказым ыштен, книгаг налыт. Тунемме книга-влак теней кажне марий школыш, кажне марий йоча дека миен шуыныт манын шонена. Теве Татарстан Республикысе чумыр марий школ-влаклан кызытеш заказ лийын огыл. Посна школ гына йодмаш дене лектын.

Каласыман: учебник-влакым федерал кугыжаныш образовательный стандарт, тыгак уэмдыме ФГОС почеш ямдыленыт. Тўналтыш класслаште тунемше-влаклан книга-шамыч сылне сўретан, тўрлө чиян, онай материаллан поян улыт.

И.СТЕПАНОВА.

Тўткў лияш тунемыт

Тунемме ий тўналмеке, Морко районышто «Корнышто шекланыман!» сўрет конкурс кажне ийын эртаралтеш. Шўргыял школын 1-4-ше класслаштыже тунемше-влак чолган ушнат. Туныктышо С.В.Гаврилован вуйлатымыж почеш кажне тунемше теният сўретым ыштен да тўткў лияш тунемын. Эн чапле паша-влакым районышко аклаш колтымо. Шольо-шўжарна-влак, тек тиде тагасымаште тендам сенымаш вуча!

Дмитрий ЕГОРОВ.
Морко район.

*Кеч-могай пашат
усталыкым йўрата.
Калыкмут.*

«Коча ден кова» сенен

14-18 сентябрьыште Башкортостан Республик Уфа олаште тулык икшыве-влаклан «Вернуть детство» окружной фестиваль эртаралтын. Тушто Юл кундем федерал округ гыч 12-14 ияш 387 ўдыр-рвезе мастарлыкшым ончыктен да вийжым терген. Йоча-влак волейбол, мини-футбол, ўстембал модыш, шашке, стритбол дене модыныт. «Звезда ДЕТСТВА» конкурсышто муреныт, куштеныт, почеламутым лудыныт, уш-акылыштым тергеныт, шке ыштыме пашашт дене палдареныт. Пакчасаска ден саскам моторын пўчкедымаште тагасеныт. Марий Элын чапшым 24 ўдыр-рвезе арален. Павел Шакиев (снимкыште) «Модышым ямдылымаш» тагасыште «Коча ден кова» пашаж дене сенышыш лектын.

фотом интернет гыч налме.

Х.АЛЕКСАНДРОВА ямдылен.

Чавайн

Тукым улына

Серызе Я.Элексейнын илышыже да усталык корныж почеш.

Тест

1. Чын лүмжӧ.

А) Яков Алексеевич Николаев.

Б) Яков Алексеевич Алексеев.

В) Яков Иванович Иванов.

2. Серызе кунам шочын?

А) 1894 ий 19 майыште.

Б) 1893 ий 20 декабрьыште.

В) 1893 ий 20 октябрьыште.

3. Шочмо верже.

А) Шернур район Марисола.

Б) У Торъял район Токтарсола.

В) Морко район Вончыдӧр.

4. Ешыште мыняр ег лийын?

А) 9. Б) 17. В) 10.

5. 1919 ийыште могай газетыш селькор семын возаш тӱналын?

А) «Йошкар кече».

Б) «Ямде лий».

В) «У илыш».

Регина ГРИГОРЬЕВА.

Морко, Эгерсола.

Синквейн

Йылме

Шочмо, лишыл.

Тунемам, аклем, аралем.

Илыш вийым пуышо.

Ава.

Софья ЛЕБЕДЕВА.

Советский, Ӧрша.

Туныктышылан – тау

Мый ондак Кожлаер школышто тунемынам, кызыт – Коркатово лицейыште. Марий йылме да литератур урок-влакым Н.В.Аркадьева туныкта. Нина Вениаминовна тӱрлӧ конкурсыш ушнаш кумыланга. Мыланем почеламутым сылнын лудаш келша. Теве «Колумб лудмаш» республикысе конкурсышто икымше верым сенен налынам. Туныктышем почеламутым ойыраш полша. Тудын тӱн шонымашыжым умылтара. Чыла тиде конкурсышто сеныше радамыш лекташ йӧным ышта.

Морко район.

«Марий сылнымут садвечыште»

Сылнымут кружок шке пашажым уэш тӱнге. Тудым марий йылмым да литературым туныктышо Е.В.Григорьева вуйлата. Кружокыш латкуд йоча коштеш (снимкыште). Мыйым старостылан ойырышт. Икымше занятийыште ончыкылык паша нерген кутырышна. Ме марий писатель, поэт-влак дене вашлиймашлам эртараш шонена. Тек нуно мемнан серыме пашана-

Фотом школ архив гыч налме.

влакым аклат да ой-кагашым пуат. «Марий сылнымут садвечыште» кружокын лектышыже куандарыше лиеш, шонем.

Стелла КУЗНЕЦОВА.

Морко, Шӱргыял.

Шкетан ила

Мыйын йӧратыме серызем – Яков Павлович Майоров-Шкетан. Тудо марий сылнымутлан негызым пыштыше-влак кокла гыч иктыже. Яков изинек пӱсӧ ушан кушкын. «Мичун уке ачажат...» ойлымашыже чоныштем келге кышам коден. Произведенийыште мемнан танаш рвезе нелым сенен лектеш. Тудо мемнам виян лияш тарата. Йошкар-Олаште М.Шкетан лӱмеш Марий национальный драме театр уло. Тушто талантан мыняр артист пашам ышта?! Кутешнаш веле коদেশ! Театр ила – Шкетан ила.

Юля ЯГОДАРОВА.

Советский, Кельмаксола.

Шӱмбел поэзий

Поэзий юзо корныш
мый лӱдде тошкалым,
Яндар лышташ коклаште –
мыйын илышем.
Шолаш, пурлашке тӱткын
савырнал ончалым,
Йырваш мо ышталтеш –
ужам, возем.

Чон ойгым, куанемым
каласен ом керт гын,
Мый шолып шонымашым
корнылаш пыштем.
Да пеленем эн
шерге йолташем уке гын,
Шӱмбел поэзий,
тыланет лач ӱшанем.

Чоныштыда йокрок,
сур шӱлык я азап гын,
Поэзий – тиде илыш,
шоныш, вий-куат.
Почеламут тӱняшке
таче тошкалат гын,
Эрла, йолташ, шкендетым,
товатат, муат.

Аня ПРОХОРОВА.

1-ше №-ан Шернур школ.

Марий ӱдыр-влак, марийын поэзийжым погыза.

М.ШКЕП АЧ.

Таня СУВОРОВА.

«Авай, Хаги Вагим налын пу»

Йоча-влак икмыняр ий ончыч курчак, машина, сылне, чоным куандарыше түрлө пушкыдо модыш дене модыныт гын, кызыт сүрет вашталтын. Ял я ола урем дене ошкыл эртышыла, Хаги Ваги модышым шүеш пижыктыше йоча-влакым ужаш лиеш. Эсогыл Хаги Ваги түрлө түсан да түрлө лүман: Киси Миси, Силли Билли, Ванк Панк да ятыр молат. Кум лүкан вуян, шучко шинчан, умшам карыше, пүсө пұян. Тидын нерген түрлө йодышым рашемдаш шонен, психологий шанче кандидат, доцент Т.Н.ГОЛОВАНОВА (снимкыште) дене мутланышна.

– **Татьяна Николаевна, үдыр-рвезе-влак сылне модышым шучко модышлан молан алмаштат? Барбим, чапле машинам өрдыжыш молан корадат?**

– Йоча-влак икте-весеыштым ончат. Икте Барби дене модеш гын, тудланат тыгай курчак күлеш. Кидыште машина гын, весат кудалнеже. Шучко модышым ужыт – налын пуаш йодыт. Кызытсе икшыве-влак вес курымышто шочшо улыт, садлан моторлыкым вес семын ужыт. Мотор чуриян модыш-влак онай огытыл. Кажне арверыште пайдам муын моштыман.

– **Хаги Ваги йоча-влакым мо дене сымыстара?**

– Ме, кугыен-влак, «страшилке» манмым йоратена. «Лүдмаш пөлемыш» пурена, аттракционыш каена. Йоча пагытым шарналташ гын, йомакым каласкалена ыле: «Ше ме деч шем олаште, шем па черыште шем ұпан изи үдыр илен...» Шоналташ гын, тунам мыланна шучкынат чучын огыл. Үдыр-рвезе-влакат икте-весеыштлан түрлө шучко историйым каласкалалаш йоратат.

Тыге нуно лүдмыштым тўжваке луктыт манаш лиеш. Садлан Хаги Ваги дене модмышт годым шучко деч лүдмым чарнат. Шкешотан пайда уло. Туге гынат ача-ава-влаклан тўткө лийман. Модышын мо дене келшымыж нерген икшыве деч йодман.

– **Хаги Ваги икшывын чонжым огеш эмгате?**

– Йоча «Авай, Хаги Вагим налын пу» манеш гын, тореш лийман огыл. Тудын дене модмо деч вара икшывын вашталтмыжым эскерман. Тургыжланышыла, лүдшыла коеш, сайын огеш мале гын, корандыман. Школышто тунемше-влакын психикышт пенгыдем шуын. Нунын верч колынаш амал уке, шонем. Йочасадыш коштшо-влак дене тўткырак лийман.

Л.И.АЛЕКСЕЕВА, туныктышо (Йошкар-Ола):

– Мыйын вуйлатыме икымше классыште кумло йоча гыч кум йочан тыгай модышыжо уло. Кок икшывылан тиде йоршын онай огыл, кидышкыштат огыт нал. Икте эре модеш: ондалеш, шўйышкыжө сака. Тыге уремышке лектеш. Шучо ача-авалан тиде шучко «янлык» огеш келше. Мыланемат. Мыйын шонымаште, тыгай модыш йочам куандарен, шўм-чонжым, уш-акылжым пойдарен огеш керт.

С.Ю.АНТОНОВА, Шернур посёлкысо «Сказка» йочасадын воспитательже:

– Хаги Ваги – ик модышын геройжо. Модыш фабрикын сюжетше почеш, аварий лиеш, да Хаги Ваги монстрыш савырна. Жапыштыже от курж гын, тудо тыйым кочкеш. Тиде пеш шучко персонаж. Ача-ава-влак тидын нерген огыт шоналте, очыни. Йоча-влак тудын дене куанен модыт гынат, модыш чонышлан энгекым ыштен кертеш, шонем. Икшыве-шамыч чын моторлыкым ужын мошташ огыт тунем. Тыгай модышым налме деч ончыч сайын шоналтыман.

Е.В.ГОДУНОВА, «Кугарня» газетын корреспондентше (Йошкар-Ола):

– София үдырем налыктен ыле. Кызыт огеш мод. Шинчажым луктын шўэн. Ынде коробкаште кия. Хаги Ваги мыланем шучкын коеш. Лучо тек Россияште ыштыме мотор курчак дене модеш.

Х.АЛЕКСАНДРОВА мутланен. Фото-влакым еш архивла гыч налме.

Кўшыл категория тунуктышо, Россий Президентын грант-шым кок гана налше, Россий Федерацийн общий образованийын почётан пашаенже, Йошкар-Оласе 21-ше номеран Семёновка школышто кугы-

жаныш мари йылме урокым вўдышö **О.Н.ВАСЕНИНА**

ямдылен.

Распространённый ойлончо-влакым ыштыза.

- ➔ Каникул эртыш. _____.
- ➔ Йоча-влак каят. _____.
- ➔ Ача-ава-влак ужатат. _____.
- ➔ Тунуктышо-влак вашлийыт. _____.

«Тунеммаш – тўн паша» урок

Почеламутла гыч ужаш-влакым лудса да келшыше сўрет дене ушыза. Идалыкын могай пагытше нерген ойлалтеш!

1. «Адак покшыман ... толын, шўртнялгын коеш ош куэр».
2. «Кудыр-кудыр тўрлеман кўшыч лум велеш шыман».
3. «Кече шокшо лийын, пўртўс ылыжеш, укш мучашке шинчын, шырчык шинчалеш».
4. «Кече кўшыч чот пелта, мўрым алын чеверта».

Распространённый ойлончо-влакым ыштыза.

Шкендан нерген возыза.

Мый _____ классыште тунемам. Тений мемнан _____ предмет-влак ешаралтыныт. Школышто _____ йылме-влакым тунемам. Мыйын шочмо йылмем – _____ йылме. Мыланем _____ йылмым тунемаш утларак келша. Эше мый _____ йылмым тунемнем.

Глагол-влакым чын формыш шындыза да ойлончым мучашлыза.

Мый мари улам. Мый марла ойлем.
Тый _____.
Тудо _____.
Ме _____.
Те _____.
Нуно _____.

Диалогым шуйыза.

– Салам лийже!
– _____.
– Тыйын лўмет кузе?
– _____.
– Тый могай школ гыч толынат?
– _____.
– Тый марла мутланен моштет мо?
– _____.
– Те школышто мари йылмым тунемын улыда мо?
– _____.
– Тыйын эше могай йылмым тунемаш кумылет уло?
– _____.

Руш да мари йылмыласе калыкмут-влакын мужырыштым кычалза да таблицыш верандыза.

А. Ум нельзя взять в долг.	1. Тунемде, паша ок ушно.
Б. Жизнь всему научит.	2. Илыш чылалан тунукта.
В. Если сам знаешь, других научи.	3. Тунемде, поро илышым от уж.
Г. Образованный человек нигде не пропадет.	4. Шке палет гын, молымат тунукто.
Д. Светлая жизнь в учении.	5. Тунемшылан – чыла вере корно.
Е. Книга – ум, книга – близкий друг, книга зовёт в путь.	6. Тунемше ег нигуштат ок йом.
Ё. Не выучившись, не научишься работе.	7. Волгыдо илыш – тунеммаште.
Ж. Без ученья не жди доброй жизни.	8. Ушым кўсын налаш ок лий.
З. Образованному человеку везде двери открыты.	9. Книга – шинчымаш, книга – лишыл йолташ, книга корныш ўжеш.

А	Б	В	Г	Д	Е	Ё	Ж	З

Йонгылышым муза. Шкендан режимдам возыза.

- 7 шагат эр – кынелам.
- 7 шагатат 30 минут – кечывал кочкышым ыштем.
- 7 шагатат 10 минут – чиём.
- 8 шагат гыч 13 шагат марте – спорт секцийыште лиям.
- 12 шагат – эр кочкышым ыштем.
- 13 шагат гыч 15 шагат марте – школышто тунемам.
- 16 шагат – мўнгысö пашам ышташ шинчам.
- 18 шагат – малаш возам.
- 21 шагат – кас кочкышым ыштем.

Шке шонымашдам возыза.

Тунемше-влакым школ формо нерген йодыш тургыжландара. Шукышт формым ынешт чий. Шкаланышт келшыше вургемым чиен коштнешт. Школ формо кўлеш мо?

Поро шарнымаш

Кенез каникул шуко шарнымашым коден. Июнььшто ме, Шудымарий школ гыч удыр-рвезе-влак, «Кў курык» пўртўс заказникыш туныктышо-влак дене пырля велопоходыш миенна. Школ лагерьыш кум арня коштынам. «Этно-Блогинг тайм» медиафорумыш миенан. Вес кундемьсе блогер-влак дене палыме лийынам. Июлььшто вольыклан шудым ямдылаш, шўкшудым сомылаш, вўдым шаваш полшенан. Модым, снегым, мўрым погенам. Августышто лагерьыште каненан. Сменышке кушташ йўратышешамыч чумыргеныт. Ме «Алладин» мюзиклым шынденна. Икманаш, кенез поро шарнымашым веле коден.

Всеволод НИКИТИН.

Кужэгер район.

Авторын фотожо.

Корныда пиалан лийже!

Марий Эл Республикыште корно лўдыкшыдымылык месячник эртаралтме жапыште школышто «Азбука дорог» акций лийын. Тушко 1-ше классыште тунемше-влак туныктышышт Н.В.Никифорова (**снимкыште**) дене пырля ушненит. Йоча-влак, уремышке лектын, корным чын вончаш тунемыныт, корнысо знак-влакым эскереныт да шарнен кодыныт, туштылан вашмутым кычалыныт, почеламут-влакым лудыныт, модыш тренингаште шинчымашыштым келгемденит.

Л.КОШАЕВА.

Волжский, Пўтъял.

Изи озавате

«Ужган олма»

Кўлыт: 5 муно, 1,5 стакан сакрыложаш, 0,5 стакан ўмбал, 150 грамм ушкал ўй, 2-3 стакан ложкаш, 1 изи совла содо, 8-10 олма.

Олмам пўчкедена да руашым ямдылена. Сакрыложаш ден муным ошеммешке лугена. Ўмбалым, ушкал ўйым, ложкашым ешарена. Сайын лугымеке, содым ешарена. Руашым олма ўмба опталына да кўктена.

Сурт-кўргыштў кучылтмо техникым А++ маркировканым ойырыза.

Пыле-сосышто пуракым погышо мешакым жапыште эрыктыза.

Электрочайникыште йошкыным чўчкыдын эрыктыза.

Люстр олмеш светильникым налза.

Электрприборым шагалак кучылтса.

Пайдале ой-кагаш-влак

Окна лондемыш кугу кушкылым ида шынде. Окнасакышым кечывалым почса.

Холодильникым пырдыж дек лишке ида шынде.

А+++

Электротулым аныктыза

МАРИЙ ЭЛ РЕСПУБЛИКАНЫН ТУВЫРА ПЕЧАТЬ ДА КАЛЫК-ВЛАКЫН ПАШАШ ШОТЫШТО МИНИСТЕРСТЫВКЕ		МАРИЙСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ ТЕАТР драмы им. М. Шкетана	
М.Шкетан лўмеш Марий кугыжаныш драме театр		ОКТЯБРЬ	
6 из 18:00	ГАМЛЕТ. МАШИНА. ЦЕМЕНТ Спектакль-кино	У. Шекспир	1 шт. 30 мин.
7 кг 18:00	ГАМЛЕТ. МАШИНА. ЦЕМЕНТ Спектакль-кино	У. Шекспир	1 шт. 30 мин.
8 сб 16:00	ОСКАР И РОЗОВАЯ ДАМА Пьесы Богу	Э. Шмитт	1 шт. 30 мин.
9 вс 16:00	ПОСАДИТЬ ДЕРЕВО Шулка в одном действии	А. Житковский	1 шт. 30 мин.
11 вт 18:00	ЧЕЛОВЕК ИЗ ПОДОЛЬСКА История одного допроса	Д. Давыдов	1 шт. 30 мин.
13 из 18:00	ЮГОРНО / Песнь о вещем пути Эпос	А. Спирidonov	1 шт. 30 мин.
15 шм 16:00	АЧИЙЖАТ-АВИЙЖАТ... Драма	М. Шкетан	2 шт. 30 мин.
20 из 18:00	ЙЫВАН КЫРЛА. ПУТЉВКА В ЖИЗНЬ Документальный драме	С. Плетеев	1 шт. 30 мин.
21 кг 18:00	ТОРЕШВАТЕ / Укрощение строптивой Комедий	У. Шекспир	2 шт. 30 мин.
22 шм 16:00	БАВАЙ / Ба	Ю. Тулкина	2 шт. 30 мин.
23 рш 16:00	ШИЙ ПАМПАЛЧЕ / Серебряная Пампалче	З. Дюлова С. Ялукова	1 шт. 50 мин.
25 вт 18:00	FOLKS Сказки народов мира	С. Плетеев	1 шт.
30 рш 16:00	КИТАЙ КУВА / Китайская бабушка Комедий	А. Богачева	1 шт.

Еным пагалет гын, тыйымат пагалат. Енлан осалым ит шоно – ишанет пўртылеш.

Калыкмут

«Ямде лий» газет
Тўн редактор
Л.Н.ГРИГОРЬЕВА.
Индекс: П4696.
Тираж 1550 экз. Заказ
Формат – А-4-8.

https://vk.com/yamde_lii
<https://t.me/yamdelii>
E-mail: yamde_lii@mari-el.ru
(документ кагазлан),
yamde_lii@mail.ru
(автор-влаклан)
Сайтын адресше: yamdelii.pf

УЧРЕДИТЕЛЬ-ВЛАК: Марий Эл Республикысе культур, печать да калык-влакын пашашт шотышто министерстве, «Кугарня» газет» кугыжаныш унитарный казна предприятий.

Газетым редакцийыште погымо да верстатлыме, «Марий Эл Республикысе Правительствын типографийже» ООО-што ямде оригинал-макет гыч савыктыме. Типографийын адресше: 424000, Йошкар-Ола, Комсомольский урем, 112.

Газетым Кыл, информационный технологий да массовый коммуникаций сферым эскериме шотышто федеральный службын Юл кундем федеральный округысо управленийыштыже регистрироватлыме.
Номер – ПИ № ТУ52-01335,
2021 ий 29 сентябрьыште пуымо.

0+ Печатьыш пуымо жап – 14-00, фактически – 13-00

Авторын да редакцийын шонымашышт гўрлў лийын кертыт. Серыш-влак мўнгеш огыт колталт. Ак – кутырен келшыме почеш.

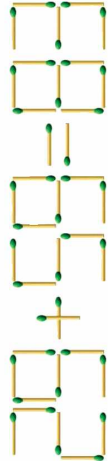
Редакцийын да издателыне адресше:
424006, Йошкар-Ола, СССР Вооруженный Вийын 70-ше идалькыше урем, 20-шо пўрт.
Тел. 8(8362) 45-22-82(факс).

Конкурс

Йулам арале –
түвырам
пойдаре

Ик шыр-
пым верже
дене ваш-
талтен, чын
вашмутым
ыштыза.

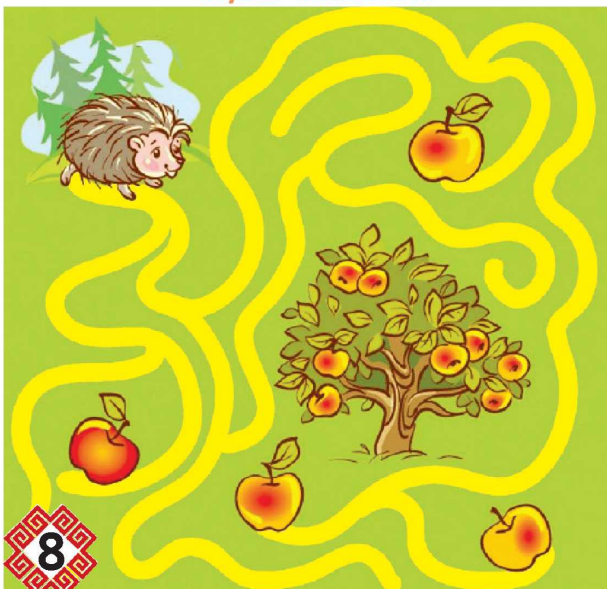

Владимир МУХИН.
Кужэгер, Кугу Лаждүр.

Радамлаште могай сүрет-влак огыт сите?
Пытартыш радамым умбакыже шуйыза.

Шоншылан олма дек корным
муаш полшыза.

8

Понго-влакым лүмышт дене ушыза.

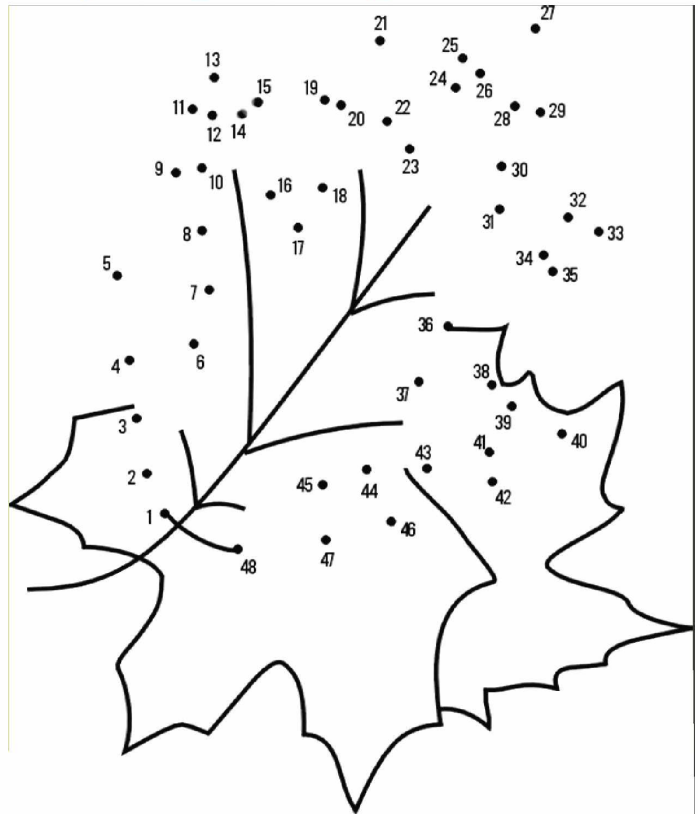
Ўйвонго

Рывыж-
вонго

Шопке-
вапка

Ош-
понго

1 гыч 48 марте цифр-влакым радам дене
ушыза да лекше сүретым чиялтыза.

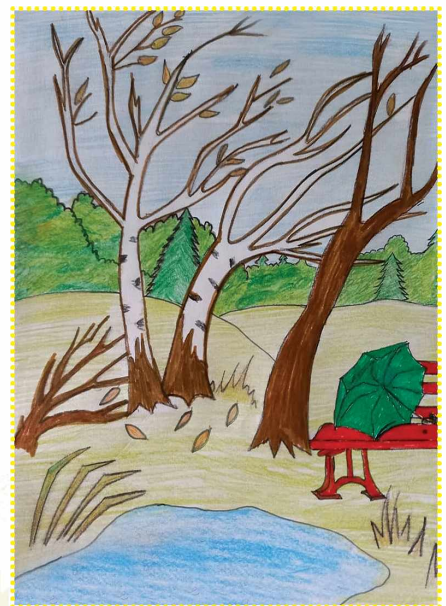

Түшто

Йыргешке, йош-
карге, пушенге
мучаште кеча,
поген налза
ман яча.

Задаче

Кандаш шоншо
корно дене
каен. Янлык-влак
чылаже мыняр
йол дене ошкы-
лыныт? Тунемше
«32 йол» ма-
нын вавештен.
Тидлан туныкты-
шо «кокыта-
ным» шынден.
Чын вашмут
16 улмаш. Кузе
тыге лийын
кертыв!

Вера КУВШИНОВАН
сүретше.
Волжский, Сотнур.

Интернетысе сүрет-влакым кучылтмо.